ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ - ΓΡΑΦΕΙΑ, ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ - ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ, ΒΟΥΛΓΑΡΗ 11
ΤΗΛΕΦ. ΓΡΑΜΜΑΙ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ 52686
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΟΥ 52687 - ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 53554
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ 53551 - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 53458

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 8

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ ΔΥΟ
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 750
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 12
ΑΙ ΕΞΑΜΗΝΟΙ ΚΑΙ ΤΡΙΜΗΝΟΙ ΑΝΑΛΟΓΩΣ
ΑΓΓΕΛΙΑΙ - ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 7916 — ΑΘΗΝΑΙ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΙΟΥΛΙΟΥ 1938 — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ

Ὁ εὐτυχήσας εἰς τὴν ζωὴν Ἕλλην εὑρισκόμενος ἐμπρὸς εἰς τὸ δρᾶμα τῆς καθημερινῆς διαπάλης τοῦ πατρὸς τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας δὲν διστάζει εἰς τὴν διατύπωσιν σκληρᾶς σκέψεως: «Τί τὰ ἤθελεν ὁ χριστιανὸς τόσα παιδιά, ἀφοῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ θρέψῃ;» Ἡ σκέψις αὐτή, ἀποτέλεσμα ἐπιπολαίας κρίσεως, ἔχει δυστυχῶς καταντήσει νὰ διέπῃ ἄλλον ἐνσυνειδήτως, ἄλλον ὑποσυνειδήτως, ἄλλον ὀλίγον, ἄλλον πολύ, ὅλους μας. Διάχυτος εἶναι πράγματι εἰς τὴν σημερινὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν ἡ πίστις εἰς ἀτυχήσασαν θεωρίαν τοῦ προπαρελθόντος αἰῶνος, εἰς τὴν γνωστὴν ἐκείνην θεωρίαν τοῦ Μάλθου· ἐπρέσβευεν αὐτὸς ὅτι οἱ πτωχοὶ ἔπρεπε νὰ περιορίσουν τὰς γεννήσεις διὰ νὰ εὐτυχήσουν τὰ ἔθνη καὶ ἡ ἀνθρωπότης. Ἡ θεωρία ἀπεδείχθη ἐσφαλμένη, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐμπνέει ἀκόμη ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ἐπιπολαίαν σκέψιν ὅσων ζητοῦν μὲ μίαν εὔκολον λύσιν νὰ ἀναπαύσουν τὴν συνείδησίν των διὰ τὸ δρᾶμα τῶν συνανθρώπων των. Διότι εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολυμελῶν οἰκογενειῶν εἰς τὸν τόπον μας—ἐπειδὴ ὁ τόπος μας εἶναι πτωχός— ἀναλίσκονται εἰς σκληρὰν διαπάλην, ἡ ὁποία εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιπτώσεων παρουσιάζει μορφὴν δραματικήν.

Τὸ καθημερινὸν πρόβλημα τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἔρχεται αὔριον νὰ μᾶς ὑπενθυμίσῃ ἓν Πανελλήνιον Συνέδριον· τῶν Πολυτέκνων. Ὠργανώθη παρὰ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 1928 καὶ ἐντεῦθεν ἀνέπτυξε τόσην δρᾶσιν καὶ κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ εἰς τοὺς κόλπους της 88.212 μέλη, ὅσοι περίπου εἶναι οἱ πολύτεκνοι οἰκογενειάρχαι τῆς χώρας. Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἦλθον ἐδῶ διὰ νὰ παρευρεθοῦν εἰς τὸ συνέδριον ἀντιπρόσωποι. Καὶ ἦλθον μαζὺ μὲ τὸν πόνον των διὰ τὸν ἀγῶνα ζωῆς τὸν ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ κάμνουν διὰ νὰ θρέψουν ὁ ἕνας πέντε, ὁ ἄλλος ἕξ, ὁ ἄλλος ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ καὶ δέκα παιδιά. Οἱ οἰκογενειάρχαι αὐτοὶ συμφώνως πρὸς τὰς στατιστικὰς τῆς Συνομοσπονδίας των ἔχουν ἐν συνόλῳ 527.769 τέκνα καὶ μαζὺ μὲ τοὺς γονεῖς ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων που ἐκπροσωπεῖται εἰς τὸ αὐριανὸν Συνέδριον τῶν Πολυτέκνων ἀνέρχεται εἰς 700.000 περίπου ἄτομα—τὸ δέκατον δηλαδὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας. Πρέπει, λοιπόν, νὰ ἐνδιαφερθῶμεν ὅλοι δι' αὐτὸν τὸν κόσμον, ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία, ὁ Τύπος, ἡ Πολιτεία. Διότι, ἐπὶ τέλους, ἠμπορεῖ νὰ εἴμεθα σκληροὶ ἀπέναντι τῶν γονέων, ἀλλ' αἱ πεντακόσιαι χιλιάδες τῶν νέων, τῶν παιδιῶν των, εἰς αὐτὴν τὴν σημερινὴν ἀναγεννωμένην Ἑλλάδα μας, ἀποτελοῦν κεφάλαιον τῆς καλυτέρας αὔριον, διὰ τὸ ὁποῖον ὁλόκληρος ἡ στοργὴ καὶ ἡ ἀφοσίωσις μας δὲν θὰ ἤρκει...

Τί μᾶς ζητοῦν ὅμως; Τί ζητοῦν ἄραγε ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, οἱ πολύτεκνοι αὐτοί;

Ἐτέθη ὑπ' ὄψει μας τὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου των, τὰ ὑπομνήματα καὶ αἱ διεκδικήσεις των. Ἂς τὸ ὁμολογήσωμεν: Πολῖται χρηστοί, συντηρητικοί — διότι φυσικὸν εἶναι ὁ οἰκογενειάρχης, ὁ ὁποῖος μοχθεῖ εἰς τὸν καθημερινὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς νὰ εἶναι χρηστός, συντηρητικός, συνετός—θέτουν ἀπὸ συζήτησιν λογικὰ αἰτήματα.

Τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον διέπει τὴν σκέψιν των εἶναι ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ τυγχάνουν μιᾶς κάποιας προτιμήσεως αὐτοὶ καὶ τὰ παιδιά των: Εἰς τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας, εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν ἀγαθῶν τῆς κοινωνικῆς προνοίας. Λέγουν ἀκόμη: «Ἂς σκεφθῶμεν μαζὺ μὲ τὸ Κράτος, μὲ τὰς Τραπέζας, τοὺς πιστωτικοὺς Ὀργανισμοὺς τῆς χώρας πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτήσωμεν λαϊκὰς πολυκατοικίας, καθαράς, ἀνέτους, ὑγιεινάς καὶ πρὸ πάντων εὐθηνάς». Διότι σήμερον αἱ πλεῖσται τῶν πολυμελῶν οἰκογενειῶν ζοῦν στοιβαγμέναι εἰς ἀνήλια διαμερίσματα, εἰς στενὰ δωμάτια, εἰς ὑγρὰ ὑπόγεια, εἰς τρώγλας κάποτε. Ἐκεῖ μέσα ἡ κακὴ σίτισις, ἡ ἔλλειψις καθαροῦ ἀέρος, ἡλίου, φωτισμοῦ, ἐπαρκοῦς νεροῦ, ὑποθάλπει, ὡς εἰς τὸ καλύτερόν της θερμοκήπιον, τὴν φυματίωσιν, ἡ ὁποία, εἶναι ἄλλως τε γνωστόν, δεκατίζει τὴν πολυμελῆ ἰδίως ἑλληνικὴν οἰκογένειαν. Προσθέτουν, τέλος, αἴτημα ἐπίσης λογικόν: «Ζητοῦμεν μίαν μικρὰν ἐλάφρυνσιν τῶν φόρων, οἰκοδομῶν, ἐπιτηδεύματος. Πληρώνομεν—λέγουν — εἰς ἐμμέσους φόρους, εἰς τὸν φόρον τοῦ σίτου, εἰς τῆς ζαχάρεως, εἰς ὅλους τοὺς φόρους τῆς καταναλώσεως πολὺ περισσότερα ἀπὸ τὸν οἰκογενειάρχην μὲ τὴν ὀλιγομελῆ οἰκογένειαν· ἂς γίνῃ κάτι νὰ ἐλαφρυνθῶμεν ἀπὸ τὸν φόρον τῆς μικροκατοικίας τὴν ὁποίαν ἐκτίσαμεν ἐκεῖ εἰς τὴν παρυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ μὲ τόσον μόχθον, μὲ τόσον ἱδρῶτα.

Καὶ τὸ αἴτημά των δὲν πείθει μόνον· συγκινεῖ...

Ἀλλὰ—θὰ ἐρωτήσουν ἴσως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας—δικαιοῦνται οἱ πολύτεκνοι αὐτῆς τῆς ἰδιαιτέρας, τῆς προνομιακῆς μεταχειρίσεως; Καὶ δὲν εἶναι ἀρκεταὶ αἱ παραχωρήσεις τὰς ὁποίας τοὺς ἔκαμεν ἕως τώρα ἡ Πολιτεία;—διότι ἡ Πολιτεία ὄντως τοὺς ἔκαμε παραχωρήσεις πολλάς.

Δὲν πρόκειται, ἐν τούτοις, περὶ παροχῆς βοηθείας εἰς κοινωνικὴν τάξιν δυστυχοῦσαν. Θὰ ἀνῆκε τὸ ζήτημα—ὅσον πολυπληθὴς καὶ ἂν εἶναι ἡ τάξις αὐτὴ—εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Οὐσιαστικῶς ὅμως τὸ ζήτημα τῶν πολυτέκνων εἶναι γενικώτατον· ἀνάγεται εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ πρόβλημα τῆς βελτιώσεως τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐρωστίας τῆς Φυλῆς, διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν γεννήσεων καὶ διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας νὰ ἀναθρέψῃ ἀρτίως τὰ τέκνα της. Διότι, ἀφοῦ ἦλθεν ὁ λόγος, ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀκολουθεῖ εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ της δρόμον ποὺ γεννᾷ αἰσιοδοξίαν διὰ τὸ μέλλον. Ὁ φόβος ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατέχονται μερικοὶ ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος αὐξάνεται ἁλματωδῶς δὲν εἶναι δικαιολογημένος. Διετυπώθη μάλιστα τελευταίως εἰς τὴν ἀρίστην «Ἐπιθεώρησιν τῆς Κοινωνικῆς καὶ Δημοσίας Οἰκονομικῆς» θεωρία καταλήγουσα εἰς διαπίστωσιν πολὺ ὀλιγώτερον αἰσιόδοξον: Μόλις—μᾶς λέγει εἰδικός— ἀνὰ 60 ἔτη ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος αὐξάνει κατὰ 51% καὶ δὲν διπλασιάζεται ὅπως ἐπιστεύομεν καὶ ἀσφαλῶς, ἀνοήτως, ἐφοβούμεθα. Ἡ μεγάλη θνησιμότης ἐξ ἄλλου τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ὁ διαγραφόμενος εἰς τὸν ὁρίζοντα κίνδυνος τῆς μειώσεως τῆς γονιμότητος τῶν Ἑλληνίδων καὶ τὸ κυριώτερον, τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὰς πόλεις αἱ γεννήσεις ὁλονὲν ὑποχωροῦν—θέμα διὰ τὸ ὁποῖον θὰ ἤξιζε νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ ὁ Τύπος καὶ οἱ εἰδικοὶ—ἐντείνουν τὸ αἴσθημα τοῦ φόβου ὄχι διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ ἀλλὰ διὰ τὴν μείωσιν αὐτοῦ.

Ἐμπρὸς εἰς αὐτὸν τὸν φόβον ἡ ἐνίσχυσις τῶν πολυτέκνων προβάλλει ὡς καθῆκον ἔναντι τῆς Φυλῆς καὶ ὄχι ἔναντι μιᾶς ἔστω πολυπληθοῦς τάξεως πολιτῶν. Ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ μας εἶναι ἡ καλυτέρα ἐγγύησις τῆς εὐρωστίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἂς τὴν ἐνισχύσωμεν, λοιπόν, ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν· ἀλλὰ προηγουμένως ἂς καταπολεμήσωμεν μέσα μας τὴν ὑποσυνείδητον πίστην εἰς τὴν ἀτυχήσασαν θεωρίαν τοῦ 18 αἰῶνος...

ΠΕΡΙ ΤΟ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΚΟΝ

Ο κ. ΒΙΝΤΕΜΑΝ ΕΠΑΝΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ; ΚΟΜΙΣΤΗΣ ΝΕΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΑΓΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΧΙΤΛΕΡ

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥ κ. ΤΣΑΜΠΕΡΛΑΙΝ

Ο κ. ΡΑΝΣΙΜΑΝ ΑΝΑΧΩΡΕΙ..

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 Ἰουλίου. (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία).— Ἐγνώσθη σήμερον ὅτι ὁ πολιτικὸς σύμβουλος καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ καγκελλαρίου, λοχαγὸς Βίντεμαν, ὁ ὁποῖος συνδιελέχθη προσφάτως μετὰ τοῦ λόρδου Χάλιφαξ, πρὸ

Ὁ λοχαγὸς Βίντεμαν

τῆς μεταβάσεως τοῦ τελευταίου εἰς Παρισίους, θὰ ἐπανέλθῃ εἰς Λονδῖνον αὔριον ἢ μεθαύριον. Ὁ λοχαγὸς Βίντεμαν θὰ συναντηθῇ μετὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Τσάμπερλαιν ὅστις διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ ἀναβάλλει τὸ εἰς Σκωτίαν ταξίδιόν του, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ μεθαύριον Σάββατον. Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας ὁ κ. Βίντεμαν κομίζει ἐκ Βερολίνου ὑπόμνημα περιέχον προτάσεις τοῦ καγκελλαρίου Χίτλερ, τόσον διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ τσεχοσλοβακικοῦ ὅσον καὶ διὰ τὰς βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διεξαχθοῦν συνεννοήσεις πρὸς σύναψιν ἀγγλο - γερμανικοῦ ἐναερίου συμφώνου.

Καίτοι οἱ ἐνταῦθα γερμανικοὶ κύκλοι ἀρνοῦνται νὰ σχολιάσουν τὰς πληροφορίας ταύτας οἱ πολιτικοὶ τοιοῦτοι τείνουν νὰ πιστεύσουν ὅτι ἡ συνάντησις τοῦ κ. Τσάμπερλαιν μετὰ τοῦ κ. Βίντεμαν ἀποβλέπει εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ἀνταλλαγῆς γνωμῶν ἡ ὁποία ἤρχισε πρὸ 15θημέρου. Οἱ ἴδιοι κύκλοι πιστεύουν ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ καγκελλαρίου Χίτλερ θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὑποβάλῃ ἀπὸ μέρους τοῦ Φύρερ ὁριστικὰς προτάσεις διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἀγγλίας σχέσεων.

Παρατηρεῖται ὅτι διὰ νὰ τονισθῇ ὁ καθαρῶς ἰδιωτικὸς χαρακτὴρ τῆς ἐπισκέψεως αἱ συνομιλίαι θὰ γίνουν εἰς τὴν ἐξοχικὴν ἔπαυλιν τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐν Τσέκερς.

Χαρακτηριστικὸν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης εἶναι καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἐνταῦθα ἐπίσημοι κύκλοι ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲν γνωρίζουν περὶ τῆς προθέσεως τοῦ κ. Βίντεμαν, ὅπως ἐπισκεφθῇ τὸ Λονδῖνον.

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΡΑΝΣΙΜΑΝ

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐγνώσθη ὅτι ὁ λόρδος Ράνσιμαν θὰ ἀναχωρήσῃ τὴν προσεχῆ Τρίτην 2αν Αὐγούστου διὰ Τσεχοσλοβακίαν. Ὁ Ἄγγλος μεσολαβητὴς θὰ φθάσῃ εἰς Πράγαν τὴν ἐπομένην καὶ ἀμέσως θὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Τσεχοσλοβάκον πρωθυπουργὸν κ. Χότζα. Μετὰ τὴν συνομιλίαν του ταύτην ὁ κύριος Ράνσιμαν θὰ συναντηθῇ μὲ τοὺς ἡγέτας τοῦ Γερμανικοῦ Σουδητικοῦ Κόμματος.

Τὸν κ. Ράνσιμαν θὰ συνοδεύῃ ὁ γραμματεὺς τοῦ κ. Φόρντ καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Οἰκονομικοῦ Τμήματος τοῦ Φόρεϊν Ὄφφις κ. Γουώτκινς.

Αἱ ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες παρέχουν διαφόρους πληροφορίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς τοῦ κ. Ράνσιμαν εἰς Τσεχοσλοβακίαν. Τινὲς αἰσιοδοξοῦσαι φρονοῦν ὅτι αἱ ἐνέργειαι τοῦ κ. Ράνσιμαν θὰ καταλήξουν εἰς ἱκανοποιητικὴν δι' ὅλα τὰ μέρη λύσιν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Ἄλλαι πιστεύουν ὅτι θὰ ἀπαιτηθοῦν ὀκτὼ τοὐλάχιστον ἑβδομάδες πρὸς ἐπίτευξιν τοιούτου ἀποτελέσματος.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 2αν ΣΕΛΙΔΑ

Η 4η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΕΙΣ ΜΕΡΙΚΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

ΤΟ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑΝ

ΤΙ ΣΥΝΕΤΕΛΕΣΘΗ ΕΝΤΟΣ ΜΙΑΣ ΔΙΕΤΙΑΣ

Ἡ Μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου, εὗρε τὴν ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν ἐν πραγματικῇ ἀποσυνθέσει. Αἱ κομματικαὶ διαμάχαι καὶ ἡ κατασπατάλησις τοῦ δημοσίου χρήματος δὲν ἄφησαν οὔτε τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν δυνατότητα εἰς τὸν Κρατικὸν Προϋπολογισμὸν διὰ νὰ σκεφθοῦν οἱ ἰθύνοντες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὅτι ὑπάρχουν Ἕλληνες ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης μοχθοῦντες καὶ εἰσφέροντες πρὸς τὸ Κράτος.

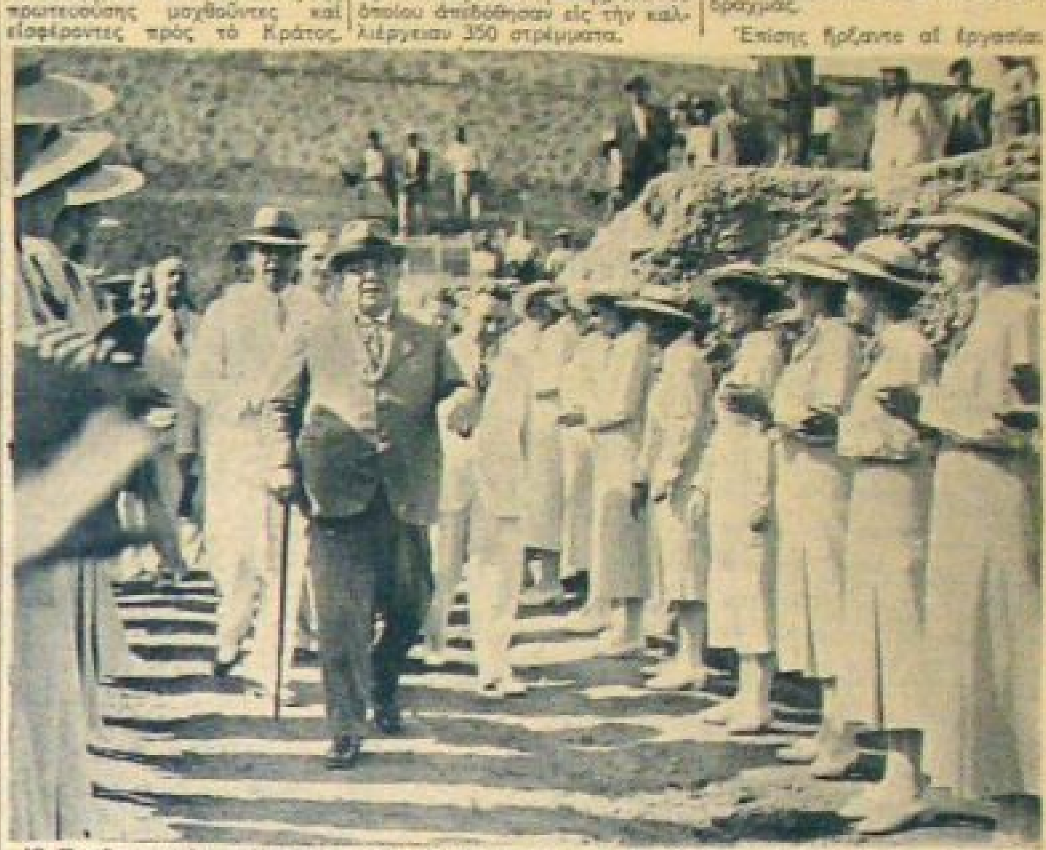

Ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Μεταξᾶς μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Κορυζῆ προσερχόμενοι εἰς τὸν χῶρον τῆς θεμελιώσεως τῆς ἀνεγερθησομένης Σχολῆς Ἀδελφῶν—Ἐπισκεπτριῶν Νοσοκόμων. Εἰς τὴν φωτογραφίαν διακρίνονται καὶ αἱ μαθήτριαι τῆς Σχολῆς.

Ἕλληνες στερούμενοι καὶ τῶν στοιχειωδῶν ἀκόμη μέσων τοῦ πολιτισμοῦ, μαστιζόμενοι ὑπὸ ἀσθενειῶν, πεινῶντες καὶ ἐξηθλιωμένοι. Ἡ ἐπαρχία, ὡς νὰ μὴ ἀπετέλει τμῆμα τῆς Ἑλλάδος καὶ μάλιστα τὸ χρησιμώτερον καὶ παραγωγικώτερον, εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ εἰς τὴν τύχην της. Ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ φρικτὴ δυστυχία ἀπετέλεσαν ἐπὶ ἔτη πολλὰ τὸ μοναδικὸν γνώρισμά της.

Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου δύο ἔτη συμπληροῦνται μετ' ὀλίγον. Καὶ τί δὲν ἐπετελέσθη μέχρι σήμερον; Ἡ ἐπαρχία, τὸ παραγνωρισμένον καὶ ἀδικημένον τμῆμα τῆς Ἑλλάδος, ἔλαβε τὴν θέσιν ἡ ὁποία δικαιωματικῶς τῆς ἀνῆκει. Τόσα καὶ τόσα ἔργα τὰ ὁποῖα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχουν γίνει ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐγένοντο μόλις ἐντὸς μιᾶς διετίας. Ἡ κυβερνητικὴ δρᾶσις ἐπεξετάθη εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ ἐπετέλεσε θαύματα πραγματικά: Ἡ δημοσία ὑγιεία βαίνει διαρκῶς βελτιουμένη χάρις εἰς τὰ μέτρα τοῦ ὑπουργείου Ὑγιεινῆς. Δρόμοι κατεσκευάσθησαν καὶ διανοίγονται πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἔργα ἀποξηραντικὰ καὶ ἐγγείων βελτιώσεων ἐκτελοῦνται, οἱ ἀγρόται προστατεύονται θετικῶς ὑπὸ τὴν καλὴν καὶ νοικοκυρεμένην διοίκησιν καὶ γενικῶς τὸ φρόνημά των τονοῦται καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἀφοσίωσις πρὸς τὸ νέον Κράτος ὀγκοῦται.

Ἡ ἑλληνικὴ ἐπαρχία ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἀπώλεσε παρὰ τὴν δυστυχίαν της καὶ ἐκέρδισε τὸ πᾶν. Δὲν ἀποτελεῖ πλέον τὴν ἀμελητέαν ποσότητα ἐν τῷ ἐθνικῷ συνόλῳ, ἀλλ' ἓν ἀπὸ τὰ πλέον ἐκλεκτὰ καὶ ὑπολογιζόμενα τμήματά του.

Ἀλλ' ἰδοὺ ἀναλυτικώτερον τί ἐπετελέσθη κατὰ Νομούς:

ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐργαζομένου πληθυσμοῦ ἱδρύθησαν καὶ ἐλειτούργησαν εἰς τὰς πόλεις καὶ χωριὰ νυκτεριναὶ Σχολαί, εἰς τὰς ὁποίας ἐφοίτησαν ὑποχρεωτικῶς ὅλοι οἱ κάτοικοι ἄρρενες καὶ θήλεις καὶ ἡλικίας ἀπὸ 18 μέχρι 50 ἐτῶν οἱ ἄνδρες καὶ 18 μέχρι 45 αἱ γυναῖκες.

Τὸ μέτρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον τόσον ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἀπέδωσεν, ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, δὲν πρόκειται δὲ νὰ σταματήσῃ, ἀλλὰ θὰ ἐπεκταθῇ καὶ θὰ ὀργανωθῇ ἀκόμη καλύτερον εἰς τὸ μέλλον.

ΓΕΩΡΓΙΑ

Κατεβλήθη σοβαρὰ προσπάθεια διὰ τὴν αὔξησιν καὶ βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς τῆς περιφερείας μας.

Ἰδιαιτέρα κατεβλήθη προσπάθεια διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς δενδροκομίας καὶ ἰδίᾳ τῶν ξηρῶν καρπῶν (ἀμυγδαλέων, καστανεῶν, καρυδεῶν, μηλεῶν, δαμασκηνεῶν κλπ.) ἐμβολιασθέντων 42000 ἀγρίων δένδρων.

Ἀναδιωργανώθησαν τὰ κρατικὰ φυτώρια Γρεβενῶν, Νεαπόλεως καὶ Σερβίων.

Πολλαὶ Κοινότητες ἐδημιούργησαν κοινοτικοὺς ὀπωρῶνας οἵτινες πολὺ συντόμως θέλουν ἀποβῆ πηγὴ πλούτου εἰς αὐτὰς καὶ διὰ τοὺς κατοίκους αὐτῶν μέσον προσπορισμοῦ εὐθηνῶν φρούτων.

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀναδάσωσιν τῶν γυμνῶν χώρων κατεβλήθη ἐπίσης σοβαρὰ προσπάθεια.

Οὕτω κατὰ τὸ διάστημα τῆς διετίας 1936—1938 ἐφυτεύθησαν 54.000 δενδρύλλια εἰς τοὺς πέριξ τοῦ δήμου Κοζάνης γυμνοὺς χώρους ὡς καὶ ἄλλα 30.000 εἰς τὰς κοινότητας Βλάστης, Φιλιππαίων, Ροδιανῆς, Καρυδίτσας, Ἄνω Κώμης, Ξηρολίμνης, Πολεμῆς, Πτολεμαΐδος, Τσοτυλίου καὶ ἄλλων. Ὅλη ἡ ἐργασία αὕτη ἐγένετο διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων.

Σοβαρὰ προσπάθεια κατεβλήθη παραλλήλως διὰ τὴν προστασίαν τῶν δασῶν. Πρὸς τοῦτο ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν καταπολέμησιν τοῦ ἀφθονοῦντος εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ νομοῦ Κοζάνης λυγκιοῦ.

ΕΡΓΑ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

Ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι τῆς ἀποξηράνσεως τοῦ ἕλους ΣΑΡΗΓΚΙΟΛ, διὰ τὸ ὁποῖον προϋπελογίσθη δαπάνη 32.000.000 δρχ. ἐξ αὐτοῦ θ' ἀποδοθοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν 25.000 στρέμματα εὐφορωτάτης γῆς.

Ἐξετελέσθησαν δὲ τὰ κάτωθι ἔργα:

—Ἀποστραγγιστικὸν ἔργον τῆς περιοχῆς Καραγιαννίων, διὰ τοῦ ὁποίου προστατεύονται 4.500 καλλιεργούμενα στρέμματα.

— Ἀποξηραντικὸν ἔργον εἰς τὴν κοινότητα Αὐληπάννης, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεδόθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν 350 στρέμματα.

— Ἀποξηραντικὸν ἔργον εἰς τὴν κοινότητα Τρανοβάλτου, δι' οὗ ἀπεδόθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν 500 στρέμματα.

— Ἀποστραγγιστικὸς χάνδαξ εἰς τὴν κοινότητα Ἕλους, διὰ τοῦ ὁποίου προστατεύονται ἐκ τῆς στασιμότητος τῶν ὑδάτων 300 στρέμματα.

— Ἀποχετευτικοὶ χάνδακες εἰς τὰς κοινότητας Ἀναρράχης καὶ Ἐμπορίου, μήκους 4000 μέτρων, διὰ τῶν ὁποίων προστατεύονται ἐκ τῶν πλημμυρῶν 3.500 στρέμματα.

— Ἀποστραγγιστικοὶ χάνδακες εἰς τὴν κοινότητα Ἀστρούλας μήκους 1000 μέτρων, διὰ τῶν ὁποίων προστατεύονται ἐκ τῶν πλημμυρῶν 300 στρέμματα.

— Ἀποστραγγιστικοὶ χάνδακες εἰς τὴν κοινότητα Πτολεμαΐδος μήκους 1000 μέτρων, διὰ τῶν ὁποίων προστατεύονται κατὰ τῶν πλημμυρῶν 500 στρέμματα.

—Ἀποστραγγιστικοὶ χάνδακες εἰς τὰς κοινότητας Ἐρατύρας, Κρυοπηγίου, Γαλατινῆς καὶ Τσακνοχωρίου δι' ὧν προστατεύονται κατὰ πολυομβρίας 1000 στρέμματα ἀγρῶν.

ΟΔΟΠΟΙΙΑ

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων πολλῶν μικρῶν ὁδικῶν ἀρτηριῶν, αἱ ὁποῖαι ἐχαράχθησαν ἢ ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῶν κοινοτήτων διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν χωρικῶν ἤρχισεν ἡ ἐργασία διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς βασικῆς ὁδοῦ Γρεβενῶν — Ἰωαννίνων, τῆς ὁποίας ἡ δαπάνη προϋπελογίσθη εἰς 35 χιλ. δραχμάς.

Ἐπίσης ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀλιάκμονος ποταμοῦ γεφύρας, ἡ ὁποία εὑρίσκεται ἐν τῷ περατοῦσθαι. Τὸ ὅλον ἔργον ἔχει προϋπολογισθῆ εἰς 3.500.000 δραχ.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Ὅπως διὰ τὴν Ἑλλάδα, οὕτω καὶ εἰς τὸν νομὸν Κοζάνης ζήτημα ἀνεργίας ἔπαυσεν ἀπὸ μακροῦ νὰ ὑφίσταται καὶ λόγῳ τῶν γενικῶν προστατευτικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, ἀλλὰ κυριώτερον, διότι τὰ ὡς ἀνωτέρω ἀναφερθέντα ἔργα ὄχι μόνον ἀπερρόφησαν ὅλας τὰς ἐργατικὰς χεῖρας τοῦ νομοῦ, ἀλλὰ καὶ ζήτησις ἐργατῶν ἀντιμετωπίζεται καθημερινῶς.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὁ νομὸς Κοζάνης ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τὴν πλέον εὐχάριστον εἰκόνα: Ἡ λῃστοπαραγωγὴ διὰ τὴν περιφέρειαν Κοζάνης ἀνῆκε εἰς τοὺς θρύλους τοῦ παρελθόντος. Σήμερον ὁ νομὸς Κοζάνης, ὅπως καὶ ὅλη ἡ Ἑλλάς, ζῇ μίαν ἤρεμον ζωὴν ἐργασίας, παραγωγικότητος καὶ ἀναδημιουργίας.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 3ην ΣΕΛΙΔΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΤΟ ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ

Νὰ τεθοῦν περιορισμοί, ὡς προτείνει ἡ Ἐπιτροπὴ ἡ συσταθεῖσα διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ ζητήματα τοῦ ἐξαγωγικοῦ μας ἐμπορίου, εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα θὰ δικαιοῦνται νὰ ἐνεργοῦν ἐξαγωγὰς ἑλληνικῶν προϊόντων. Πράγματι ἡ ἀσυνειδησία μερικῶν ἐξαγωγέων εἶχε καταστῇ ἡ κυριωτέρα αἰτία δυσφημίσεως τῆς ἑλληνικῆς παραγωγῆς εἰς τὰς ξένας ἀγοράς. Πρέπει ὅμως ἡ διατύπωσις τοῦ σχετικοῦ Νομοσχεδίου — ὅταν αἱ προτάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καταλήξουν εἰς Νομοσχέδια — νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον διασφαλίζοντα τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου. Πάντως δὲ ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περιορισμῶν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ εἰσαγωγικόν μας ἐμπόριον δὲν πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ παράδειγμα διὰ τὰ νέα μέτρα...

ΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Κατ' αὐτὰς ἀναχωρεῖ διὰ Βερολῖνον ἡ ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία ἡ ὁποία θὰ διαπραγματευθῇ τὴν νέαν ἐμπορικὴν σύμβασιν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας. Πόσον σοβαρὸν εἶναι τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνετέθη εἰς τὴν ἀντιπροσωπείαν αὐτήν, δοθέντος ὅτι τὸ μέγιστον μέρος τῶν συναλλαγῶν μας διεξάγεται ἤδη κυρίως μετὰ τῆς Γερμανίας, εἶναι περιττὸν νὰ λεχθῇ. Θὰ ἠδυνάμεθα μόνον νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι δημιουργεῖ ἰδιαίτερον αἴσθημα ἱκανοποιήσεως ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἐγένετο ἡ σύνθεσις τῆς ἀντιπροσωπείας ὥστε νὰ μετάσχουν αὐτῆς καὶ εἰδικοὶ περὶ τὰ τελωνειακὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα εἰς τὰς κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν συναφθείσας συμβάσεις δὲν ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψει παρὰ τῶν διαπραγματευθέντων αὐτά. Αἱ ἐκ τούτου δὲ προκύψασαι εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος ζημίαι δὲν εἶναι ὀλίγαι. Εἶναι, λοιπόν, εὐτύχημα ὅτι κατενοήθη ἡ ἀνάγκη τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰς ἀντιπροσωπείας μας καὶ εἰδικῶν περὶ τὰ ζητήματα αὐτὰ διὰ νὰ ὑπάρξῃ μία ἐγγύησις ὅτι τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος δὲν θὰ ἐπαναληφθοῦν.

ΕΠΑΙΝΟΙ

Εἰς τὴν στήλην αὐτὴν ἐδόθη καὶ ἄλλοτε ἀφορμὴ νὰ ἀφορισθῇ εἰς τὸ ἔργον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Σιδηροδρόμων διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐξόδου τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ὕπαιθρον ἑλληνικῆς ἐπαύλεως. Ἤδη πληροφορούμεθα ὅτι καθιεροῦται ἑβδομαδιαία λεωφορεῖα διὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ Σαρωνικοῦ. Τὸ νέον μέτρον εἶναι ἐπίσης ἄξιον ἐπαίνου, καὶ καθ' ἑαυτὸ καὶ διότι χαρακτηρίζει τὴν σταθερότητα μετὰ τῆς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον τῶν Σιδηροδρόμων συνεχίζει τὴν πολιτικὴν τῆς προωθήσεως τοῦ ἐκδρομισμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ ὕπαιθρον.

ΛΟΓΙΚΑ

Μᾶς γράφει ἕνας ἀναγνώστης ἀπὸ τὸ Παγκράτι: «Χθὲς εἴχαμε ἐδῶ τὴν μουσικὴν τοῦ δήμου. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἔπαιξε κομμάτια ἑλληνικὰ ποὺ τὰ αἰσθάνεται ὁ λαός, μᾶς διέτεινε καὶ προγράμματα εἰς ξένην γλῶσσαν ὡς νὰ ἦτο ὅλος ὁ κόσμος γλωσσομαθής. Ἔτσι οὔτε ηὐχαριστήθημεν ἀπὸ τὴν μουσικήν, οὔτε καὶ τὴν ἐκαταλάβαμεν». Ἴσως νὰ μὴ ἔχῃ ἄδικον ὁ ἀναγνώστης. Διὰ τοῦτο, ἀσφαλῶς εἶναι ὅτι ἡ δημοτικὴ μουσικὴ φθάνει μέχρι τῆς συνοικίας νὰ καθιστᾷ τὸ μουσικόν της πρόγραμμά προσιτὸν εἰς τὸν πολὺν λαόν. Ἄλλως τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκεται δὲν θ' ἀποδώσῃ ὅ,τι ἀπὸ αὐτὸ προσδοκᾶται.

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Σπουδαία εἶναι ἡ ἀποστολὴ τῆς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν νοσοκόμων, ὁ θεμέλιος λίθος τῆς ὁποίας κατετέθη χθές. Πρόκειται περὶ τῆς δημιουργίας ἑνὸς κόσμου ἀδελφῶν τοῦ ἐλέους, εἰδικευμένων περὶ τὴν περιποίησιν τῶν ἀσθενῶν, ὁ ὁποῖος θὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν σχολὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὸν ὁποῖον τὸ πρόγραμμα τῆς προστασίας τῆς ὑγείας μας στηρίζει ἐλπίδας πολλάς. Ἂς ἀρχίσῃ λοιπὸν ταχέως ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς σχολῆς διὰ νὰ ἐξέλθουν αἱ πρῶται ἐπισκέπτριαι ἀδελφαὶ τὸ ταχύτερον ἐξ αὐτῆς.

ΑΝΘΟΣΤΟΛΙΣΤΟΝ

Ὥστε θὰ κηδεύσωμεν ἀνθοστόλιστον τὸ γηραιὸν «θηρίον» τῆς Κηφισιᾶς; Ἂς τὸ κηδεύσωμεν καὶ ἂς λησμονήσωμεν μαζύ του καὶ τὰς ἀντιπάθειας. Πρωτομαγιάς ποῦ ἀνθοστόλιστον ἐπίσης μετέφερεν ἐνθουσιασμούς, εἰδύλλια, ὄνειρα, μίαν χρυσῆν καὶ χαρούμενην νεολαίαν ἀπὸ τὸν Σταθμὸν τοῦ Λαυρείου εἰς τὸ ὡραῖον προάστειον — καὶ ἂς κλαύσωμεν, τὸ τελευταῖον δάκρυ. Τοῦ ἀξίζει...

ΑΓΓΛΙΚΑ

Γράφει ἀπογευματινὴ συνάδελφος εἰς σημείωμα περὶ «τσαμπερλαίν». — «Μὲ μίαν μονοκονδυλιὰν τοῦ λόρδου Τσάμπερλαιν, Ἀλλάχου τῆς ἀγγλικῆς Αὐλῆς... κ.λ.π.» Ὁ λόρδος Τσάμπερλαιν, δὲν εἶναι καμμία συγγενὴς του σημερινοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἀγγλίας. Εἶναι ἁπλῶς ὁ Lord Chamberlain — ὁ λόρδος Αὐλάρχης — εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Βουκιγχάμ. Ἀλλ' ἡ συνάδελφος θὰ εἶναι ἀσφαλῶς καὶ αὐτὴ «τσαμπερλαινικὴ» εἰς τὴν Ἀγγλικήν.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

— Πῶς τὰ βλέπουν οἱ ἐρυθροὶ εἰς τὴν Ἱσπανίαν ;
— ... μαῦρα !

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ

Ἡ ἀφιέρωσις ὁλοκλήρου τοῦ τελευταίου τεύχους τῶν «Κρητικῶν σελίδων» εἰς μνήμην τοῦ Ἰωάννου Κονδυλάκη, ὑπενθυμίζει καὶ πάλιν τὴν προσωπικότητα καὶ τ' ἀνέκδοτα τοῦ ἀλησμονήτου διδασκάλου καὶ πρώτου προέδρου τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων.

Μαζὺ μὲ τὴν συνεργατικὴν ἐργασίαν διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῆς ἐργασίας τοῦ «πατρὸς» τοῦ Ἀθηναϊκοῦ χρονογραφήματος, ποὺ εἶναι κατεσπαρμένη εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ μιᾶς ὁλοκλήρου [illegible], θὰ ἔπρεπε νὰ καταβληθῇ εἰδικὴ προσπάθεια καὶ διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἀνεκδότων του.

Διότι, πράγματι, τ' ἀνέκδοτά του ἦσαν ἀφθονώτατα, γεμᾶτα πνεῦμα καὶ δροσιά, γνήσια προϊόντα τῆς [illegible] καὶ τοῦ [illegible] τοῦ δημιουργοῦ τοῦ ὡραιοτέρου εἴδους τοῦ Ἀττικοῦ χρονογραφήματος. Καὶ θὰ ἔπρεπεν, ὡς ἐκ τούτου, ν' ἀναζητηθοῦν ἐπίσης καὶ νὰ προστεθοῦν εἰς τὸ ἔργον τοῦ [illegible] Ἕλληνος [illegible] διὰ νὰ δώσῃ καὶ εἰς τὸ ἔργον του [illegible] τοῦ Λουκιανοῦ.

* * *

Εἰς μίαν διάλεξίν του περὶ Κονδυλάκη πρὸ ἐτῶν, ὁ κ. Ἀριστος Καμπάνης, πρόεδρος νῦν, τῆς Ἑνώσεως τῶν Συντακτῶν, διηγήθη [illegible] εἰς τὸν «Παρνασσόν», τὴν ταραχώδη ἱστορίαν τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ «Πατούχα», τοῦ περιφήμου ἔργου τοῦ Κονδυλάκη [illegible].

Περὶ τοῦ «Πατούχα» ἔγινε πολὺς λόγος κατὰ τὰ παλαιότερα χρόνια, κατὰ τὴν δημοσίευσίν του εἰς Ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα, [illegible]

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 3ην ΣΕΛΙΔΑ

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΤΟΥ ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

ΛΩΠΟΔΥΤΑΙ

Ποῦ νὰ ὀφείλεται ἡ ἐπιδρομή τους στὰ ἔξω τῶν Ἀθηνῶν περιβόλια; Ὅπου νὰ πᾶτε θ' ἀκούσετε, αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τῶν φρούτων, τὸ παράπονο τῶν περιβολάρηδων!

— Μᾶς ἀφάνισαν!

Πρόκειται γι' αὐτοὺς τοὺς ἀλῆτες τοῦ ἀέρος — τοὺς σπουργίτες. Ἄλλοτε τὰ κεραμίδια τῶν Ἀθηνῶν κρατοῦσαν πλήθη ἀπ' αὐτούς. Ἀλλὰ ἡ ἀσφαλτος, τὸ αὐτοκίνητο, ἡ ἔλλειψις ἀλογίσιας κοπριᾶς, ἡ καθαριότης, τοὺς ἔρριξε ὅλους στὰ περιβόλια. Θεομηνία χαριτωμένη — θεομηνία ὅμως σωστή: Ἀφανίζουν τὸ σιτάρι καὶ τὸ κριθάρι στὰ σπαρτά· πετσοκόβουν τὰ φροῦτα στὰ δέντρα· ραμφίζουν τὰ βερύκοκκα καὶ τὰ κορόμηλα. Δὲν ἀφήνουν παρὰ τὸ κουκοῦτσι· τσιμποῦν τὰ σῦκα καὶ τὰ κάνουν σὰν λοντισορσγιωμένα· ἀνοίγουν τὰ ρόδια μισογινωμένα καὶ τὰ ρημάζουν· σαρανταίνουν τὰ σταφύλια, τίποτα δὲν ἀφήνουν.

— Καὶ τί νὰ τοὺς κάνῃς; μοὔλεγε προχθὲς ἕνας περιβολάρης. Νὰ τοὺς βάλῃς σκιάχτρο; Αὐτὰ τὰ σκιάχτρα, ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, κάτι ἔκαναν. Οἱ σπουργίτες τώρα τἄμαθαν, τὰ ξέρουν, τὰ συνήθισαν. Ἄμα σταφύλοισμε τὸ ἀνθρωπάκι καὶ τὸ σηκώσαμε τὴν πρώτη στιγμὴ τὸ κοιτάνε, τὴ δεύτερη κάθονται στὸ καπέλλο του, τὴν τρίτη τὸ κουτσουλᾶνε.

Κάποιος συμβούλευσε νὰ κρεμᾶν κόκκινες σημαῖτσες μὲ κόκκινους σπάγγους σ' ὅλο τὸ μῆκος τῶν κτημάτων. Ἔγινε κι' αὐτό. Ἀλλά, μετὰ τὴν πρώτη ἔκπληξι, οἱ σπουργίτες ἐλάβαιναν μὲ μεγαλείτερη ὁρμή. Σὲ λίγο τοὺς ἔβλεπαν νὰ κάθονται μ' ὅλη τους τὴν ἄνεσι στοὺς κόκκινους σπάγγους καὶ νὰ παίζουν κρυφτούλι ἀνάμεσα στὰ κόκκινα σημαιάκια.

Ἄλλοι μεταχειρίστηκαν τὸ τουφέκι μέσα τῆς νεκρικῆς σιωπῆς. Ἕνας Ἀμαρουσιώτης κτηματίας μοὔλεγε μετὰ δοκιμὴ πέντε ἡμερῶν:

— Ἡ μπαρούτη κοστίζει περισσότερο ἀπὸ τὶς ζημιές. Καὶ δὲν κάνουμε καὶ τίποτε. Ὅταν οἱ ριζιές μου δὲν ἔχουν σκάγια οἱ σπουργίτες τὸ καταλαβαίνουν, παίρνουν θάρρος μετὰ τὴν τρίτη ντουφεκιά, διασκεδάζουν μὲ τοὺς κρότους καὶ πετοῦν ἄφοβα πάνω ἀπὸ τὴν κάννη μου. Ἄμα βάζω σκάγια στὶς ριζιές μου φοβοῦνται κάπως περισσότερο ἀλλὰ μαθαίνουν νὰ φυλάγονται καὶ στὸ τέλος νὰ πετοῦν ὅπου θέλουν.

Ἡ πεῖρα τῶν περιβολάρηδων κατέληξε σ' ἕνα μέσο πολὺ κοπιαστικό, ἀλλὰ περισσότερο ἀποτελεσματικό: Εἶναι ἡ τελευταία λέξις τοῦ ἀντισπουργιτικοῦ ἀγῶνος: Βάζουν ἀνθρώπους σ' ὡρισμένα σημεῖα τῶν κτημάτων ποὺ κτυποῦν διαρκῶς τενεκέδες τοῦ πετρελαίου μὲ μιὰ πέτρα. Αὐτὸ ἀπομακρύνει, γιὰ τὴν ὥρα, τοὺς σπουργίτες. Ἀλλὰ πόσο θὰ βαστάξῃ κι' αὐτὴ ἡ ἔκπληξις; Θὰ τὴ συνηθίσουν. Καὶ τὸ ἔργο τῆς λωποδυσίας θὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἔχουμε πολὺ μικρὴν ἰδέα γιὰ τὴ νοημοσύνη τῶν πουλιῶν. Ὁ Μιμίκος σ' ἐκείνη τὴ ρεαλιστικὴ σάτυρα τοῦ ἀνθρώπου τῶν χρημάτων ἔχει μιὰ πολὺ τέτοιαν πευλιά. Ὁ ἥρως αὐτὸς δείχνει στὸ φίλο του μὲ περηφάνεια τὸ κτῆμα του:

— Τὰ βλέπεις αὐτὰ τὰ πουλιὰ ποὺ μοῦ κάνουν ζημιές; τοῦ λέει κάποια στιγμή: Ἀπὸ αὔριο δὲ θὰ τὰ ξαναιδῇς!

Ἀλλὰ τὰ ξαναεἶδε καὶ μετὰ πολλοὺς μῆνες γιατί, ἀπὸ κάποιες ἀπόψεις, ἔχουν πολὺ περισσότερο μυαλὸ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ κατασκευαστὲς τοῦ δάσους τοῦ Φονταινεμπλὼ ἔχουν συνηθίσει τόσο τοὺς ἐπισκέπτες, ποὺ ἀναγκάζονται οἱ ἴδιοι νὰ τοὺς παραμερίσουν, ὅταν πιὰ τὸ πρωΐ φθάσῃ ὡς τὰ παληρέκια τους.

ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

ΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

Εἰσιτήρια διὰ τὴν μεγάλην ἑορτὴν τοῦ Σταδίου τῆς 4ης Αὐγούστου διανέμονται καθημερινῶς ἀπὸ 8.30' π. μ. ἕως 1.30' μ. μ. καὶ ἀπὸ 5 μ. μ. ἕως 7 μ. μ. εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων 17 γραφεῖον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἑορτασμοῦ.

Αἱ ὀργανώσεις αἱ ὁποῖαι θὰ παρουσιασθοῦν συντεταγμέναι ἐν τῷ Σταδίῳ παρακαλοῦνται ὅπως ὑποβάλουν εἰς τὸ ὡς ἄνω γραφεῖον ἔγγραφον αἴτησιν μὲ ἀριθμὸν μελῶν, τὸ ἀπόγευμα δὲ τῆς ἰδίας ἡμέρας θὰ παραλαμβάνουν τὰ εἰσιτήρια πρὸς διανομὴν μεταξὺ τῶν μελῶν των.

Τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως καὶ Ἐθνικῆς Ἑταιρείας θὰ παραλαμβάνουν τὰ εἰσιτήρια διὰ τὴν ὡς ἄνω ἑορτὴν παρὰ τῶν γραφείων τῶν ὀργανώσεών των.

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΩΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΩΝ

Ο ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

34ον — Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΚΟΛΟΜΒΟΥ

Μιὰ μέρα ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἔλαβε ἕνα μεγάλο γράμμα μὲ ἐπίσημες κόκκινες σφραγῖδες. Τὸ ἄνοιξε βιαστικά, ἔρριξε μιὰ ματιά, τὰ μάτια του ἔλαμψαν. Ἦταν πρωΐ, ἐτακτοποιοῦσε τὰ βιβλία γιὰ τὸ πούλημα καὶ ἑτοιμαζόταν ν' ἀρχίσῃ τὴν καθημερινή του γύρα. Μόλις ἐδιάβασε τὸ γράμμα ἐτινάχθηκε στὸ μπαλκόνι, ποὺ ἔβλεπε στὸ πάτιο:

— Βεατρίκη! ἐφώναξε, Βεατρίκη !

— Ἔρχομαι! Ἔρχομαι! ἀποκρίθηκε μιὰ ἀσημένια φωνὴ κάτω ἀπὸ τὴν κουζίνα.

Ἡ μικρούλα ἀνέβηκε δυὸ δυὸ τὰ σκαλοπάτια καὶ σ' ἕνα λεπτὸ βρισκόταν μπροστὰ ἀπὸ τὸν Καπετάνιο της. Αὐτὸς ἐκρατοῦσε ἀκόμη τὸ γράμμα ἀνοικτὸ μπροστά του.

— Ἕνα γράμμα, τῆς ἐφώναξε χαρούμενος. Ἕνα γράμμα!

— Ἀπὸ ποῦ;

— Ἀπὸ τὴ Σαλαμάνκα.

— Ἀπὸ τὴ Σαλαμάνκα! Καὶ τί λέει;

— Νὰ πάω ἀμέσως! Θὰ συζητήσουν τὰ σχέδιά μου... Ἔγινε μιὰ καινούργια μεγάλη ἐπιτροπή, μὲ προσκαλοῦν νὰ τοὺς ἐκθέσω τὴν ἰδέα μου... Ἡ Βασίλισσα ἐνδιαφέρεται! Δὲν μὲ ξέχασε!

Ἡ Βεατρίκη ὠχρίασε. Τὰ μάτια της ἐγέμισαν δάκρυα.

— Καὶ τί θὰ γίνω ἐγώ; εἶπε μὲ παράπονο.

— Θὰ γυρίσω γρήγορα, ἀγάπη μου... Μὴν κλαῖς! Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας! Βλέπεις μὲ εἶχαν διώξῃ τὴν πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸ Παλάτι χωρὶς καμμιὰν ἐλπίδα. Ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ εἶχε ἀπορρίψει τὰ σχέδιά μου. Καὶ ὅμως, κοίταξε! Ὁ Θεὸς δὲν τοὺς ἄφησε νὰ ἡσυχάσουν. Τοὺς ἀναγκάζει, θέλοντας καὶ μή, νὰ μὲ συλλογίζονται, νὰ ἔχουν στὸν νοῦ τὴν ἰδέα ποὺ ἐγὼ τοὺς ἐφύτεψα, τοὺς βάζει τώρα νὰ κάμουν νέα ἐπιτροπὴ νὰ ξαναμελετήσουν. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας, Βεατρίκη.

Ἡ κοπέλλα δὲν ἐμιλοῦσε. Ὀρθιά, ἀσάλευτη, ἐκοίταζε μὲ τὰ γαλάζια βουρκωμένα μάτια τὸν ἄντρα ποὺ τῆς μιλοῦσε.

— Θὰ φύγῃ... θὰ φύγη... Θὰ μὲ ἀφήσῃ μόνη... Αὐτὸ ἐσυλλογίζονταν, τίποτε ἄλλο.

Ὁ Κολόμβος ἐτακτοποίησε τὰ βιβλία ἐπάνω στὸ τραπέζι, ἄνοιξε τὸ μικρὸ ντουλαπάκι ποὺ ἦταν μέσα στὸν τοῖχο, ἔβγαλε μερικὰ ἀσπρόρρουχα ποὺ εἶχε, τοὺς χάρτες του, τὸν ἀγαπητό του Μάντεβιλ.

— Ἑτοιμάζεσαι; ἐφώναξε ἀπελπισμένη ἡ Βεατρίκη. Φεύγεις κι' ὅλας;

— Μοῦ ἔστειλαν ὅλα νὰ φύγω ἀμέσως, Βεατρίκη. Εἶναι ἀνάγκη. Μὴν κλαῖς, σοῦ λέω, θὰ γυρίσω γρήγορα πίσω! Ἔλα, ἐχε ὑγεία.

Τὴν ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιά του, τὴν ἐφίλησε πολλὴν ὥρα, τὴν ἐκοίταξε μὲ ἀγάπη, μὲ τρυφερότητα, μὲ πικρία.

Ἡ Βεατρίκη δὲν ἐμιλοῦσε. Εἶχε βάλει τὶς παλάμες της στὸ πρόσωπο καὶ ἔκλαιε ἀπαρηγόρητα.

Ὅταν ἐβγῆκε ἔξω στὸν δρόμο μόνος του ὁ Κολόμβος καὶ ἐκαβαλλίκευσε τὸ βασιλικὸ ἄλογο ποὺ τοῦ εἶχαν στείλει καὶ ἐπῆρε τὸν μακρυὸ δρόμο πρὸς τὴ Σαλαμάνκα, ἡ καρδιά του ἐκτυποῦσε ἀλαφρωμένη.

Γλυκὸ ἦταν τὸ σῶμα τῆς Βεατρίκης, παρηγοριὰ μεγάλη ἡ τρυφερότητά της καὶ ἡ ἀγάπη της. Ὅταν ὅλοι οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς τὸν ἐπεριγελοῦσαν καὶ τὸν ἐδιώχναν, ὅταν οἱ πιὸ παληοὶ του σύντροφοι τὸν ἀπέφευγαν γιατὶ τὸν ἐθεωροῦσαν τρελλό, μονάχα μιὰ κοπέλλα βρέθηκε νὰ τοῦ ἀνοίξῃ τὴν ἀγκάλη καὶ νὰ τοῦ πῇ ἕνα καλὸ λόγο. Τί θὰ ἐγινόταν ἂν τοῦ ἔλειπε ἡ γλύκα αὐτὴ μέσα στὶς μεγάλες του τελευταῖες δοκιμασίες;

Καὶ ὅμως σήμερα τὸ πρωΐ πόσο ἐχαιρόταν ποὺ ἐπὶ τέλους εἶχε μείνῃ μόνος, ἐπερνοῦσε τὴ ξερὴ πεδιάδα τῆς Κόρδοβας καὶ ἀνέβαινε πρὸς τὸν βορρᾶ, στὴν ξακουσμένη σοφὴ Σαλαμάνκα νὰ συζητήσῃ μὲ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς θεολόγους γιὰ τὶς Ἰνδίες!

Ἕνα δειλινὸ τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1486 κάποιος ἐρημικὸς ταξειδιώτης ἀνέβαινε τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο ποὺ ὡδηγοῦσε στὸ κάστρο τῆς Σαλαμάνκας. Ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος μὲ βαρειὰ σύννεφα, ἐφυσοῦσε κρύος ἀέρας, οἱ λεῦκες κάτω στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Τόρμες εἶχαν μαδήσει.

Ὁ ταξειδιώτης ἐσταμάτησε μιὰ στιγμὴ νὰ κοιτάξῃ τὴν περίφημη πολιτεία, μὲ τὴ λαμπρὰ της Μητρόπολη Σάντα Μαρία καὶ τὸ ξακουσμένο σ' ὅλο τὸν κόσμο Πανεπιστήμιό της. Οἱ δρόμοι ἦταν γεμᾶτοι κόσμο, ἡ μεγάλη αὐλὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἐβούιζε σὰν κυψέλη. Οἱ φοιτητὲς ντυμένοι μὲ τὶς γραφικὲς στολές τους ἐπήγαιναν ἐπάνω καὶ κάτω στὴν αὐλὴ καὶ ἐσυζητοῦσαν φωνάζοντας, γιὰ τὴ φιλοσοφία τοῦ Ἀριστοτέλη, γιὰ τὴ θεωρία τοῦ Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτη καὶ γιὰ τὸ ἀκίνητο κέντρο τοῦ σύμπαντος, τὴ Γῆ.

Ὁ ταξειδιώτης μας κάμποση ὥρα ἐστάθηκε καὶ τοὺς ἐκοίταξε. Ἐζήλευε τὰ νειᾶτα τους, ἐζήλευε ἀκόμη περισσότερο τὴν εὐτυχία τους νὰ φοιτοῦν στὸ Πανεπιστήμιο, νὰ ἔχουν τόσους φημισμένους δασκάλους καὶ νὰ μαθαίνουν τὰ μυστήρια τῆς φιλοσοφίας καὶ τοῦ κόσμου. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς φοιτητὲς ἀνῆκαν στὰ τάγματα τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου καὶ εἶχαν ραμμένο ἐπάνω στὸ στῆ-